

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра Загальної, військової та дитячої хірургії з курсом урології
і офтальмології

Силабус навчальної дисципліни
«Невідкладні стани в офтальмології»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 60 годин, 2 кредити ЄКТС.
Дні, час, проведення навчальної дисципліни місце	За розкладом занять. Цикл офтальмології. м. Одеса, вул. Ольгіївська, 4 (Центр мікрохірургії ока Багатопрофільного медичного центру ОНМедУ, 1-2 поверхи, аудиторія, учебові класи); м. Одеса, Французький бульвар 49/51, лабораторний корпус, 4 поверх, учебовий клас).
Викладач (-i)	Д.мед.н., проф. Венгер Людмила Віленівна Д.мед.н.,проф. Коновалова Наталья Валеріївна Доцент, к.мед.н. Єпішева Світлана Миколаївна Доцент, к.мед.н. Іваницька Олена В'ячеславівна Асистент Терещенко Анастасія Анатоліївна Асистент Д'ячкова Зінаїда Едуардівна Асистент Ковтун Олексій Валерійович Асистент к.мед.н Журавок Юлія Олександрівна
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Коновалова Наталья Валеріївна, професор кафедри 067-663-57-79 Єпішева Світлана Миколаївна, завуч кафедри 093-849-49-18 E-mail: kvnkonovalova@gmail.com svitlana.yepisheva@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 17.00 кожного четверга, з 9.00 до 12.00 кожної суботи Онлайн - консультації: з 14.00 до 17.00 кожного четверга, з 9.00 до 12.00 кожної суботи. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час заняття окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра Загальної, військової та дитячої хірургії з курсом урології
і офтальмології

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни «Офтальмологія» - методи дослідження органа зору та його придатків, клініка, діагностика офтальмологічних захворювань, питання запальних захворювань органа зору для здійснення професійної діяльності фахівців спеціальності

Медсестринство» відповідно до спеціалізації «Екстрена медицина», кваліфікації «Парамедик».

Мета дисципліни: підготувати фахівця який здатний оволодіти професійними компетентностями та навичками спостереження та надання невідкладної допомоги хворим за визначеними переліком симптомів, синдромів в клініці офтальмології.

Завдання дисципліни:

- 1.Формування вмінь та навичок комунікації та клінічного обстеження хворих із основними захворюваннями в клініці офтальмології та аналізувати їх результати;
- 2.Формування вмінь та навичок збору інформації при первинному, вторинному і повторному обстеженнях із застосуванням усього комплексу діагностичного обладнання, доступного на місці події і на ранньому госпітальному етапах.
- 3.Формування вмінь та навичок встановлення попереднього діагнозу найбільш поширених захворювань в клініці офтальмології;
- 4.Формування вмінь та навичок інтерпретації даних лабораторних та інструментальних досліджень хворих в клініці офтальмології ;
- 5.Опанування вмінням визначати тактику невідкладної допомоги та профілактики найбільш поширених захворювань в клініці офтальмології;
- 6.Опанування вмінням узагальнення зібраної інформації, формування ключового синдрому і визначення тактики подальшого надання екстроеної допомоги на основі вибраного клінічного маршруту пацієнта у невідкладному стані.
- 7.Опанування вмінням формування інноваційних стратегій, спрямованих на вдосконалення діагностичного і лікувального процесу в системі екстроеної медичної допомоги на догоспітальному і ранньому госпітальному етапах.

Очікувані результати

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

Загальні питання офтальмології, клінічні прояви захворювань ока та його придатків, діагностику, організацію медичної допомоги та надання невідкладної допомоги при різних видах гострих та термінальних станів на догоспітальному етапі, стандарти якості надання медичної допомоги медичними сестрами, методи профілактики різних захворювань, об'єм та надання невідкладної допомоги при поширених захворюваннях в клініці офтальмології.

вміти:

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 Кафедра Загальної, військової та дитячої хірургії з курсом урології
 і офтальмології

- 1.Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя на підставі алгоритмів та стандартів, використовуючи стандартні методики провести обстеження пацієнта;
- 2.Вміти аналізувати результати лабораторних та інструментальних досліджень та на їх підставі оцінити інформацію щодо діагнозу хвого (за списком 4)
- 3.Вміти дотримуватись Правил асептики, антисептики та інфекційної безпеки при здійсненні догляду за пацієнтом, виконанні маніпуляцій та процедур, при різних видах переміщення та транспортування пацієнта
4. Вміти розбиратись в питаннях сумісності фармакологічних препаратів; визначати можливі прояви побічної дії та симптоми передозування медикаментів, методи їх попередження і лікування; враховувати особливості фармакокінетики та фармакодинаміки медикаментів при компромісній функції різних органів та систем.
- 5.Вміти використовувати основні методи медсестринського обстеження пацієнтів різного профілю; інтерпретувати результати додаткових методів дослідження; обґрунтовувати призначення етіотропної, патогенетичної та симптоматичної терапії.
- 6.Вміти організовувати медичну допомогу у відділеннях інтенсивної терапії та реанімаційному відділенні; надавати невідкладну допомогу при гострих та термінальних станах.
- 7.Визначати принципи лікування захворювань, необхідний режим праці та відпочинку, характер харчування.
- 8.Діагностувати невідкладні стани .
- 9.Визначати тактику та надавати екстрену медичну допомогу.
- 10.Виконувати медичні маніпуляції при захворюваннях внутрішніх органів.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання

Дисципліна буде викладатися у формі лекцій, практичних, організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання: словесні: лекції (проблемні, лекції з аналізом конкретних ситуацій), пояснення, дискусія, обговорення клінічних ситуацій;

наочні: ілюстрації (у т. ч. мультимедійні презентації), демонстрації, метод безпосереднього спостереження; практичні: розв'язання клінічних завдань; виконання індивідуальних завдань.

огляд пацієнта, маніпуляції за переліком, інструктаж та відпрацювання навичок на муляжах, тренувальні вправи з диференціальної діагностики найбільш поширеніх захворювань в клініці внутрішніх хвороб, стандартизований гіbridний офтальмологічний пацієнт.

Зміст навчальної дисципліни:

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 Кафедра Загальної, військової та дитячої хірургії з курсом урології
 і офтальмології

Тема 1. Анатомо-функціональні особливості ока Методи дослідження.

Тема 2.Функції органа зору (гострота зору, поле зору)

Тема 3. Рефракція та акомодація ока. Медсестринське обстеження та втручання у пацієнтів з аномаліями рефракції.

Тема 4 Захворювання повік, слізних органів. Медсестринське обстеження та втручання у пацієнтів з запальними явищами захворювань на патологію придаткового апарату ока

Тема 5. Захворювання кон'юнктивіти. Медсестринське обстеження та втручання у пацієнтів з запальними явищами кон'юнктиви.

Тема 6. Захворювання рогівки та склери. Медсестринське обстеження та втручання у пацієнтів із захворюваннями рогівки та склери.

Тема 7. Захворювання судинної оболонки. Медсестринське обстеження та втручання у пацієнтів із патологією захворювань судинної оболонки.

Тема 8. Патологія кришталика. Медсестринське обстеження та втручання у хворого із захворюванням кришталика

Тема 9. Глаукома. Медсестринське обстеження та втручання у хворого на глаукому.

Тема 10. Пошкодження органа зору.. Медсестринське обстеження та втручання при невідкладних станах.

Тема 11. Раптове зниження зору. Захворювання сітківки та зорового нерва.

Медсестринське обстеження та втручання при невідкладних станах.

Перелік рекомендованої літератури

Основна:

1. Офтальмологія: підручник / В.М. Сакович, В.М. Сердюк, Д.Г. Жабоєдов, Р.Л. Скрипник та ін.; за ред. Д.Г. Жабоєдова, В.М. Сердюка, Р.Л. Скрипник. – К. : ВСВ «Медицина», 2022. – 128 с. + 16 с. вкл.
2. Практичні навички з офтальмології для здобувачів вищої освіти медичного та стоматологічного факультетів : навч.-метод. розробка / Л. В. Венгер, С. М. Єпішева, А. А. Терещенко. Одеса : видавець Букаєв Vadim Viktorovich, 2022. – 44 с. ISBN 978-617-7790-28-9 див. URI: <https://repo.odmu.edu.ua:443/xmlui/handle/123456789/11748>
3. Будова зорової системи людини: навчальний посібник / В. В. Віт. 3-е видання. - Одеса: Астропрінт, 2018. - 664 с. : іл.
4. “Патологія ока, його придатків та орбіти” Том 1, 2. : монографія / В.В. Віт. - Одеса: Астропрінт, 2019. -1866 с
5. Офтальмологія: підручник / Г.Д. Жабоєдов, Р.Л. Скрипник, О.А. Кіча та ін., за ред. Д.Г. Жабоєдова, Р.Л. Скрипник. – К. : ВСВ «Медицина», 2018. – 296 с. + 28 с. кольор. вкл.
6. Офтальмологія : практикум / Г. Д. Жабоєдов, В. В. Кірєєв; за ред. чл.-кор. НАМН України, проф. Г. Д. Жабоєдова, - К. : ВСВ „Медицина”, 2013. - 280 с.
7. 7. Офтальмологія : підручник / Г. Д. Жабоєдов, Р. Л. Скрипник, Т. В. Баран та ін.; за ред. чл.-

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 Кафедра Загальної, військової та дитячої хірургії з курсом урології
 і офтальмології

кор. НАМН України, проф. Г. Д. Жабоєдова, д-ра мед. наук, проф. Р. Л. Скрипник. - К. : ВСВ „Медицина”, 2011. - 424 с.

Додаткова:

1. Офтальмологія : підручник / Г. Д. Жабоєдов, Р. Л. Скрипник, Т. В. Баран та ін.; за ред. чл.-кор. НАМН України, проф. Г. Д. Жабоєдова, д-ра мед. наук, проф. Р. Л. Скрипник. – К. : ВСВ „Медицина”, 2011. – 424 с.
2. Офтальмологічна допомога в Україні за роки незалежності / Моїсеєнко Р.О., Голубчиков М.В., Михальчук В.М., Риков С.О. та інші (всього 35 осіб) // Аналітично-статистичний довідник - Кропивницький: «Поліум», 2019. – 328 с.
3. Акомодаційна езотропія: клініка, діагностика, лікування: (монографія) / В. І. Сердюченко, Н.М. Дегтярьова. - Одеса: Астропrint, 2018.- 60 с.
4. Будова зорової системи людини: навчальний посібник / В. В. Віт. 3-е видання. - Одеса: Астропrint, 2018. - 664 с .: іл.
5. “Патологія ока, його придатків та орбіти” Том 1, 2. : монографія / В.В. Віт. – Одеса: Астропrint, 2019. -1866 с.
6. “Офтальмологічна загадка - Птерігіум”: монографія / Мальцев Е.В., Усов В.Я., Крицун Н.Ю. – Одеса: Астропrint, 2020. -154с.
- 7."Опіки очей та їх лікування": монографія / Якименко С.А. - Одеса: Чорномор'я, 2020. -284 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. Електронний сайт бібліотеки ОНМедУ <https://info.odmu.edu.ua/chair/ophthalmology/>
2. Інституціональний Репозиторій Одеського національного медичного університету <https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/>
3. Національна наукова медична бібліотека України <http://library.gov.ua/>
4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського <http://www.nbuu.gov.ua/>
5. Електронна база наукових публікацій Національної медичної бібліотеки Національного інституту здоров'я США; https://library.gov.ua/svitovi-e-resursy/dir_category/general/
6. Освітній портал НМУ імені О. О. Богомольця <http://nmuofficial.com/zagalnidomosti/biblioteky/>
7. Онлайн платформа доказових клінічних протоколів МОЗ України <https://guidelines.moz.gov.ua/documents>

ОЦІНЮВАННЯ

Під час занять використовуються різні *форми і методи поточного контролю* з дисципліни: усне опитування, тестування, оцінювання виконання практичних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності. Поточна навчальна діяльність здобувача оцінюється на практичному занятті за традиційною 4-балльною шкалою.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 Кафедра Загальної, військової та дитячої хірургії з курсом урології
 і офтальмології

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

«5»	«4»	«3»	«2»
Критерії оцінювання практичних навичок			
Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в рольовій грі, впевнено демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпритації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.	Здобувач добре володіє матеріалом, демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпритації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в рольовій грі, демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпритації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками.	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в рольовій грі, не демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпритації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень.
Критерії оцінювання теоретичних знань			
Здобувач самостійно, чітко і послідовно, з вичерпною повнотою, використовуючи дані додаткової літератури, відповів на всі запитання.	Здобувач зріло орієнтується в матеріалі, але при відповіді допустив дві-три принципово не важливі помилки.	Здобувач знає фактичний матеріал у повному об'ємі програми дисципліни, проте затрудняється самостійно і систематично викладати відповіді, примушуючи викла-дача пропонувати йому навідні запитання.	Здобувач не виявляє знань і погано орієнтується в основному теоретичному матеріалі, що виявляється шляхом пропонування йому додаткових запитань.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 Кафедра Загальної, військової та дитячої хірургії з курсом урології
 і офтальмології

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота передбачає підготовку до кожного практичного заняття.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної добросердечності:

Обов'язковим є дотримання академічної добросердечності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної добросердечності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання індивідуального опитування, виконання тестових завдань, оцінки за розв'язання ситуаційних завдань, виконання індивідуального завдання, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (тестових завдань, ситуаційних завдань, індивідуального завдання, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуаційні завдання, індивідуальні

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра Загальної, військової та дитячої хірургії з курсом урології
і офтальмології

завдання, тести тощо);

- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнень:

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються. Запізнення на заняття – не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристройів:

Використання будь-яких мобільних пристройів заборонено. При порушенні даного пункту здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», яку він повинен відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристройі можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну добросердість та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.